

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, XXX
[...] (2022) XXX draft

ANNEX

SENSITIVE*
UNTIL THE ADOPTION

PRILOGA

k

SPOROČILU KOMISIJE

**Odobritev vsebine osnutka uredbe Komisije o uporabi člena 101(3) Pogodbe o delovanju
Evropske unije za nekatere skupine sporazumov o specializaciji**

* Distribution only on a 'Need to know' basis - Do not read or carry openly in public places. Must be stored securely and encrypted in storage and transmission. Destroy copies by shredding or secure deletion. Full handling instructions <https://europa.eu/db43PX>

PRILOGA

UREDBA KOMISIJE (EU) .../...

z dne XXX

o uporabi člena 101(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije za nekatere skupine sporazumov o specializaciji

OSNUTEK

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije

ob upoštevanju Uredbe Sveta (EGS) št. 2821/71 z dne 20. decembra 1971 o uporabi člena 85(3) Pogodbe za skupine sporazumov, sklepov in usklajenih ravnanj¹,

po objavi osnutka te uredbe,

po posvetovanju s Svetovalnim odborom za omejevalna ravnanja in prevladujoče položaje,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Uredba (EGS) št. 2821/71 pooblašča Komisijo, da z uredbo določi uporabo člena 101(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije* za nekatere skupine sporazumov, sklepov in usklajenih ravnanj, ki spadajo na področje uporabe člena 101(1) Pogodbe in katerih predmet je specializacija, vključno s sporazumi, potrebnimi za doseg take specializacije.
- (2) Uredba Komisije (EU) št. 1218/2010 z dne 14. decembra 2010 o uporabi člena 101(3) Pogodbe za nekatere skupine sporazumov o specializaciji² opredeljuje skupine sporazumov o specializaciji, za katere je Komisija štela, da običajno izpolnjujejo pogoje iz člena 101(3) Pogodbe. Zaradi splošne pozitivne izkušnje z uporabo navedene uredbe, ki preneha veljati 31. decembra 2022, ter ob upoštevanju rezultatov postopka pregleda je smiselno sprejeti novo uredbo o skupinskih izjemah.
- (3) Ta uredba bi morala izpolnjevati dve zahtevi glede zagotavljanja (i) učinkovitega varstva konkurence in (ii) ustrezne pravne varnosti za podjetja. Pri uresničevanju teh ciljev bi bilo treba upoštevati potrebo po čim večji možni poenostavitvi upravnega nadzora in pravnega okvira.
- (4) Pod določeno stopnjo tržne moči je za uporabo člena 101(3) Pogodbe praviloma mogoče domnevati, da bodo pozitivni učinki sporazumov o specializaciji prevladali nad negativnimi učinki na konkurenco.
- (5) Za uporabo člena 101(3) Pogodbe z uredbo ni treba opredeliti tistih sporazumov, ki bi lahko spadali na področje uporabe člena 101(1) Pogodbe. Pri posamičnem ocenjevanju

¹ UL L 285, 29.12.1971, str. 46.

(*) Z učinkom od 1. decembra 2009 je člen 81 Pogodbe ES (prej člen 85 Pogodbe EGS) postal člen 101 Pogodbe. Te določbe so vsebinsko enake. Kadar je to primerno, je treba v tej uredbi sklicevanja na člen 85 Pogodbe EGS oziroma člen 81 Pogodbe ES razumeti kot sklicevanja na člen 101 Pogodbe.

² UL L 335, 18.12.2010, str. 43.

sporazumov iz člena 101(1) Pogodbe je treba upoštevati več dejavnikov, predvsem strukturo upoštevne trga.

- (6) Ugodnost izjeme, ki jo določa ta uredba, bi morala biti omejena na tiste sporazume, za katere se lahko z dovolj gotovosti domneva, da izpolnjujejo pogoje iz člena 101(3) Pogodbe.
- (7) Za sporazume o specializaciji je najverjetneje, da bodo prispevali k izboljšanju proizvodnje blaga, priprave storitev ali distribucije blaga in storitev, če se znanja, sredstva ali dejavnosti pogodbenih strank dopolnjujejo, saj se lahko pogodbene stranke osredotočijo na proizvodnjo teh proizvodov ali pripravo teh storitev ter zato poslujejo učinkoviteje in proizvode dobavljajo po nižjih cenah. Z učinkovito konkurenco je verjetno, da bo potrošnikom zagotovljen pravičen delež doseženih koristi.
- (8) Tovrstne prednosti lahko izhajajo iz: (a) sporazumov, na podlagi katerih ena ali več pogodbenih strank v celoti ali delno preneha proizvajati nekatere proizvode ali pripravljati nekatere storitve v korist druge pogodbene stranke ali strank (t. i. enostranska specializacija); (b) sporazumov, na podlagi katerih se vsaka pogodbena stranka v celoti ali delno odpove proizvodnji nekaterih, vendar različnih, proizvodov ali pripravi nekaterih storitev v korist druge pogodbene stranke ali strank (t. i. vzajemna specializacija), in (c) sporazumov, na podlagi katerih se dve ali več pogodbenih strank dogovori o skupni proizvodnji nekaterih proizvodov ali pripravi nekaterih storitev (t. i. skupna proizvodnja).
- (9) Uporaba te uredbe za storitve zadeva pripravo storitev (in ne opravljanja storitev). Priprava storitev se nanaša na dejavnosti, ki so v proizvodni verigi pred zagotavljanjem storitev strankam (na primer sodelovanje pri oblikovanju platforme, prek katere se bo zagotavljala storitev). Opravljanje storitev ne spada na področje uporabe te uredbe, razen v smislu distribucije, v okviru katere pogodbene stranke zagotavljajo storitve in proizvode, ki so bili pripravljeni oziroma proizvedeni na podlagi sporazuma o specializaciji.
- (10) Uporaba te uredbe za sporazume o enostranski in vzajemni specializaciji bi morala biti omejena na primere, ko so pogodbene stranke dejavne na istem proizvodnem trgu. Vendar pa ni nujno, da so pogodbene stranke dejavne na istem geografskem trgu. Poleg tega koncepta enostranske in vzajemne specializacije ne pomenita, da mora pogodbena stranka zmanjšati zmogljivost, ampak je dovolj, če zmanjša obseg proizvodnje.
- (11) Da bi zagotovili uresničitev prednosti specializacije, ne da bi pri tem ena od pogodbenih strank popolnoma zapustila trg, ki je v proizvodni verigi za proizvodnjo, bi morala ta uredba za sporazume o enostranski in vzajemni specializaciji veljati le, če določajo obveznosti dobave in nabave. Obveznosti dobave in nabave so lahko izključne narave, vendar to ni nujno.
- (12) Ta uredba se uporablja za sporazume o skupni proizvodnji, ki jih sklenejo pogodbene stranke, ki so že dejavne na istem proizvodnem trgu, pa tudi pogodbene stranke, ki želijo vstopiti na proizvodni trg s sporazumom o skupni proizvodnji. Poleg tega koncept sporazuma o skupni proizvodnji ne pomeni, da morajo pogodbene stranke zmanjšati svoje dejavnosti proizvodnje izdelkov ali priprave storitev zunaj področja uporabe predvidenega skupnega dogovora.
- (13) Domneva se lahko, da bodo v primeru, ko delež pogodbenih strank na upoštevem trgu za proizvode, ki so predmet sporazuma o specializaciji, ne presega določene ravni, taki sporazumi praviloma privedli do gospodarskih koristi v obliki ekonomije

obsega, ekonomije povezanih proizvodov ali boljših proizvodnih tehnologij, pri tem pa potrošnikom zagotavljali pravičen delež doseženih koristi.

- (14) Če so proizvodi, ki jih zajema sporazum o specializaciji, vmesni proizvodi, ki jih ena ali več pogodbenih strank v celoti ali delno sama uporablja za proizvodnjo proizvodov v nadaljnjem proizvodnem procesu, te pa nato prodaja na trgu, mora biti izjema, ki jo določa ta uredba, pogojena tudi s tem, da delež pogodbenih strank na upoštevnem trgu za te proizvode v nadaljnjem proizvodnem procesu ne presega določene ravni. V takem primeru bi z osredotočanjem na tržni delež pogodbenih strank na ravni vmesnih proizvodov prezrli potencialno tveganje zapiranja trga ali zviševanja cen proizvodnih sredstev za konkurente na ravni proizvodov v nadaljnjem proizvodnem procesu.
- (15) Vendar ni mogoče domnevati, da so sporazumi o specializaciji bodisi zajeti v področje uporabe člena 101(1) Pogodbe bodisi da ne izpolnjujejo pogojev člena 101(3) Pogodbe, če je presežen prag za tržni delež, določen s to uredbo, ali če niso izpolnjeni drugi pogoji iz te uredbe. V takih primerih je treba sporazum o specializaciji posamično oceniti na podlagi člena 101 Pogodbe.
- (16) Ta uredba ne bi smela izvzemati sporazumov, ki vsebujejo omejitve, ki niso nujne za doseganje pozitivnih učinkov, ki izhajajo iz sporazuma o specializaciji. Sporazume, ki vsebujejo nekatere vrste hudih omejitev konkurence, ki zadevajo določanje cen, zaračunanih tretjim osebam, omejevanje obsega proizvodnje ali prodaje in dodelitev trgov ali strank, bi bilo načeloma treba izvzeti iz ugodnosti izjeme, uvedene s to uredbo, ne glede na tržni delež pogodbenih strank.
- (17) Omejitve tržnega deleža, izključitev nekaterih sporazumov iz skupinske izjeme in pogoji, določeni v tej uredbi, običajno zagotavljajo, da sporazumi, za katere se uporablja skupinska izjema, pogodbenim strankam ne omogočajo, da bi izključile konkurenco glede znatnega dela zadevnih proizvodov ali storitev.
- (18) Ugodnost iz te uredbe se lahko odvzame na podlagi člena 29 Uredbe Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. decembra 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov 81 in 82 Pogodbe³.
- (19) Zaradi poenostavitve sklepanja sporazumov o specializaciji, ki lahko vplivajo na strukturo pogodbenih strank, bi bilo treba veljavnost te uredbe določiti na 12 let –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

NASLOV I

OPREDELITEV POJMOV

Člen 1 – Opredelitev pojmov

- 1. V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:
 - (a) „sporazum o specializaciji“ pomeni sporazum o enostranski specializaciji, sporazum o vzajemni specializaciji ali sporazum o skupni proizvodnji;
 - (1) „sporazum o enostranski specializaciji“ pomeni sporazum med dvema ali več pogodbenimi strankami, ki so dejavne na istem proizvodnem trgu, na

³ UL L 1, 4.1.2003, str. 1.

podlagi katerega pogodbeni stranka ali več pogodbenih strank soglaša, da bodo v celoti ali delno opustile proizvodnjo nekaterih proizvodov ali da se bodo vzdržale proizvodnje teh proizvodov in da jih bodo nabavljale pri drugi pogodbeni stranki ali drugih pogodbenih strankah, ki soglašajo, da bodo te proizvode proizvajale in dobavljale;

(2) „sporazum o vzajemni specializaciji“ pomeni sporazum med dvema ali več pogodbenimi strankami, ki so dejavne na istem proizvodnem trgu, na podlagi katerega dve ali več pogodbenih strank vzajemno soglaša, da bodo v celoti ali delno opustile proizvodnjo ali se vzdržale proizvodnje nekaterih, vendar različnih, proizvodov in da jih bodo nabavljale pri drugih pogodbenih strankah, ki soglašajo, da bodo te proizvode proizvajale in dobavljale;

(3) „sporazum o skupni proizvodnji“ pomeni sporazum, na podlagi katerega dve ali več pogodbenih strank soglaša, da bodo skupaj proizvajale nekatere proizvode;

- (b) „sporazum“ pomeni sporazum, sklep podjetniškega združenja ali usklajeno ravnanje;
- (c) „proizvod“ pomeni blago ali storitev, vključno z vmesnimi proizvodi ali storitvami in končnimi proizvodi ali storitvami, razen storitev distribucije in najema;
- (d) „proizvodnja“ pomeni proizvodnjo blaga ali pripravo storitev, vključno prek podizvajalcev;
- (e) „priprava storitev“ pomeni dejavnosti na trgih, ki so v proizvodni verigi pred zagotavljanjem storitev strankam;
- (f) „proizvod, ki je predmet sporazuma o specializaciji“ pomeni proizvod, ki je proizveden na podlagi sporazuma o specializaciji;
- (g) „proizvod v nadaljnjem proizvodnem procesu“ pomeni proizvod, za proizvodnjo katerega ena ali več pogodbenih strank uporablja proizvod, ki je predmet sporazuma o specializaciji, in ki ga te pogodbene stranke prodajajo na trgu;
- (h) „upoštevni trg“ pomeni upoštevni proizvodni in geografski trg, na katera spadajo proizvodi, ki so predmet sporazuma o specializaciji, v primeru, da so ti proizvodi vmesni proizvodi, ki jih ena ali več pogodbenih strank v celoti ali delno sama uporablja za proizvodnjo proizvodov v nadaljnjem proizvodnem procesu, pa pomeni tudi upoštevni proizvodni in geografski trg, na katera spadajo proizvodi v nadaljnjem proizvodnem procesu;
- (i) „konkurenčno podjetje“ pomeni dejanskega ali potencialnega konkurenta:
 - (1) „dejanski konkurent“ pomeni podjetje, dejavno na istem upoštevni trgu;
 - (2) „potencialni konkurent“ pomeni podjetje, za katero je mogoče realno in ne zgolj teoretično domnevati, da bi v odsotnosti sklenitve sporazuma o specializaciji v največ treh letih verjetno izvedlo potrebne dodatne naložbe ali prevzelo druge potrebne stroške za vstop na upoštevni trg;
- (j) „obveznost izključne dobave“ pomeni obveznost, v skladu s katero se proizvodi, ki so predmet sporazuma o specializaciji, ne dobavljajo nobenemu

konkurenčnemu podjetju razen pogodbeni stranki ali pogodbenim strankam sporazuma;

(k) „obveznost izključne nabave“ pomeni obveznost, v skladu s katero se proizvodi, ki so predmet sporazuma o specializaciji, nabavljajo le pri pogodbeni stranki ali pogodbenih strankah sporazuma;

(l) „skupno“ v smislu distribucije pomeni dejavnosti, ki:

(1)jih izvaja skupna ekipa, organizacija ali podjetje ali

(2)jih izvaja distributer, ki je tretja oseba in ki jo skupaj določijo pogodbene stranke, na izključni ali neizključni podlagi, če ta tretja oseba ni konkurenčno podjetje;

(m) „distribucija“ pomeni zagotavljanje proizvodov, ki so predmet sporazuma o specializaciji.

2. V tej uredbi izraza „podjetje“ in „pogodbena stranka“ vključujeta njuna povezana podjetja.

„Povezana podjetja“ pomeni:

(a) podjetja, v katerih lahko pogodbena stranka sporazuma o specializaciji neposredno ali posredno:

(i) izvršuje več kot polovico glasovalnih pravic;

(ii) imenuje več kot polovico članov nadzornega sveta, uprave ali teles, ki zakonito zastopajo podjetje, ali

(iii) upravlja posle podjetja;

(b) podjetja, ki imajo nad pogodbeno stranko sporazuma o specializaciji neposredno ali posredno pravice ali pooblastila iz točke (a);

(c) podjetja, v katerih ima podjetje iz točke (b) neposredno ali posredno pravice ali pooblastila iz točke (a);

(d) podjetja, v katerih ima pogodbena stranka sporazuma o specializaciji skupaj z enim ali več podjetji iz točk (a), (b) ali (c) oziroma v katerih ima dvojce ali več slednjih podjetij skupne pravice ali pooblastila iz točke (a);

(e) podjetja, v katerih imajo skupne pravice ali pooblastila iz točke (a):

(i) pogodbene stranke sporazuma o specializaciji ali njihova zadevna povezana podjetja iz točk (a) do (d) ali

(ii) ena ali več pogodbenih strank sporazuma o specializaciji ali eno ali več njihovih povezanih podjetij iz točk (a) do (d) in ena ali več tretjih oseb.

NASLOV II

IZJEMA

Člen 2 – Izjema

1. V skladu s členom 101(3) Pogodbe in ob upoštevanju določb te uredbe se člen 101(1) Pogodbe ne uporablja za sporazume o specializaciji.

2. Izjema iz odstavka 1 se uporablja, kolikor taki sporazumi o specializaciji vsebujejo omejitve konkurence, ki spadajo na področje uporabe člena 101(1) Pogodbe.
3. Izjema iz odstavka 1 se uporablja tudi za sporazume o specializaciji, ki vključujejo določbe o prenosu pravic intelektualne lastnine ali izdaji licenc zanje eni ali več pogodbenim strankam, če:
 - (a) te določbe niso glavni cilj takih sporazumov ter
 - (b) so te določbe neposredno povezane z izvajanjem takih sporazumov in potrebne za njihovo izvajanje.
4. Izjema iz odstavka 1 se za sporazume o specializaciji uporablja tudi, kadar:
 - (a) pogodbene stranke sprejmejo obveznost izključne nabave ali izključne dobave ali
 - (b) pogodbene stranke proizvode, ki so predmet sporazuma o specializaciji, distribuirajo skupaj in jih ne prodajajo neodvisno.

NASLOV III

PRAGOV

Člen 3 – Pragovi za tržne deleže

1. Izjema iz člena 2 se uporablja pod pogojem, da skupni tržni delež pogodbenih strank ne presega 20 % na katerem koli upoštevnom trgu, na katerega spadajo proizvodi, ki so predmet sporazuma o specializaciji.
2. Če so proizvodi, ki so predmet sporazuma o specializaciji, vmesni proizvodi, ki jih ena ali več pogodbenih strank v celoti ali delno sama uporablja za proizvodnjo proizvodov v nadaljnjem proizvodnem procesu, ki jih prav tako prodaja, sta pogoja za izjemo iz člena 2, da:
 - (a) skupni tržni delež ne presega 20 % na katerem koli upoštevnom trgu, na katerega spadajo proizvodi, ki so predmet sporazuma o specializaciji, in
 - (b) skupni tržni delež ne presega 20 % na katerem koli upoštevnom trgu, na katerega spadajo proizvodi v nadaljnjem proizvodnem procesu.

Člen 4 – Uporaba pragov za tržne deleže

Za uporabo pragov za tržne deleže iz člena 3 veljajo naslednja pravila:

1. tržni delež se izračuna na podlagi podatkov o vrednosti prodaje na trgu; če podatki o vrednosti prodaje na trgu niso na razpolago, se za določitev tržnega deleža pogodbenih strank lahko uporabijo ocene, ki temeljijo na drugih zanesljivih tržnih informacijah, vključno z obsegom prodaje na trgu;
2. tržni delež se izračuna na podlagi podatkov za predhodno koledarsko leto; če predhodno koledarsko leto ni reprezentativno za položaj pogodbenih strank na upoštevni trgih, se tržni delež izračuna kot povprečje tržnih deležev pogodbenih strank v zadnjih treh predhodnih koledarskih letih;

3. tržni delež podjetij iz člena 1(2), drugi pododstavek, točka (e), se enakomerno razdeli med podjetja, ki imajo pravice ali pooblastila iz člena 1(2), drugi pododstavek, točka (a);
4. če tržni delež iz člena 3 na začetku ne presega 20 %, pozneje pa se zviša nad to raven na vsaj enem od trgov, ki jih zadeva sporazum o specializaciji, se izjema iz člena 2 še naprej uporablja dve zaporedni koledarski leti po letu, v katerem je bil prvič presežen 20-odstotni prag.

NASLOV IV

NEDOPUSTNE OMEJITVE

Člen 5 – Nedopustne omejitve

Izjema iz člena 2 se ne uporablja za sporazume o specializaciji, katerih posredni ali neposredni cilj je samostojno ali v kombinaciji z drugimi dejavniki pod nadzorom pogodbenih strank karkoli od naslednjega:

1. določanje cen pri prodaji proizvodov, ki so predmet sporazuma o specializaciji, tretjim osebam,
razen določanja cen, zaračunanih neposrednim strankam v okviru skupne distribucije;
2. omejevanje proizvodnje ali prodaje,
razen:
 - (a) določb o dogovorjeni količini proizvodov v okviru sporazumov o enostranski ali vzajemni specializaciji ali
 - (b) določb o določitvi zmogljivosti in obsega proizvodnje v okviru sporazuma o skupni proizvodnji ter
 - (c) določanja prodajnih ciljev v okviru skupne distribucije;
3. dodelitev trgov ali strank.

NASLOV V

POSTOPEK ZA ODVZEM UGODNOSTI

Člen 6 – Odvzem ugodnosti s strani Evropske komisije v posameznih primerih

1. Komisija lahko na podlagi člena 29(1) Uredbe (ES) št. 1/2003 odvzame ugodnost iz te uredbe, če v posameznem primeru ugotovi, da ima sporazum o specializaciji, za katerega se uporablja izjema iz te uredbe, kljub temu učinke, ki so nezdružljivi s členom 101(3) Pogodbe.
2. Ugodnost iz te uredbe se lahko na podlagi člena 29(1) Uredbe (ES) št. 1/2003 odvzame zlasti, kadar:
 - (a) je upoštevni trg je zelo koncentriran in

- (b) je konkurenca že šibka, zlasti zaradi:
- (i) tržnega položaja drugih posameznih udeležencev na trgu ali
 - (ii) povezav med drugimi udeleženci na trgu, ki nastanejo zaradi vzporednih sporazumov o specializaciji.

Člen 7 – Odvzem ugodnosti s strani organa, pristojnega za konkurenco v državi članici, v posameznih primerih

1. Organ države članice, pristojen za konkurenco, lahko na podlagi člena 29(2) Uredbe (ES) št. 1/2003 odvzame ugodnost iz te uredbe za ozemlje te države članice ali del njenega ozemlja, če ugotovi, da ima v posameznem primeru sporazum o specializaciji, za katerega se uporablja izjema iz te uredbe, kljub temu učinke, ki so nezdružljivi s členom 101(3) Pogodbe, na ozemlju te države članice ali njegovem delu, ki ima vse lastnosti samostojnega geografskega trga.
2. Organ, pristojen za konkurenco v državi članici, lahko na podlagi člena 29(2) Uredbe (ES) št. 1/2003 odvzame ugodnost iz te uredbe, zlasti kadar veljajo okoliščine iz člena 6(2)(a) in (b) te uredbe.

NASLOV VI

KONČNE DOLOČBE

Člen 8 – Prehodno obdobje

Prepoved iz člena 101(1) Pogodbe se ne uporablja od 1. januarja 2023 do 31. decembra 2024 za sporazume, ki 31. decembra 2022 že veljajo in ne izpolnjujejo pogojev za uporabo izjeme iz te uredbe, izpolnjujejo pa pogoje za uporabo izjeme iz Uredbe (ES) št. 1218/2010.

Člen 9 – Veljavnost

1. Ta uredba začne veljati 1. januarja 2023.
2. Veljati preneha 31. decembra 2034.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

*Za Komisijo
predsednica
Ursula von der Leyen*